

Handelingschema 9 Volwassenen (HS 9) Hoestmachine invasief

Categorie: Risicovolle handeling

Doel	<ul style="list-style-type: none"> • verwijderen van het slijm uit de longen • het verbeteren van de hoestkracht • voorkomen van slijmophoping en samenvallen van de longblaasjes • voorkomen van luchtweginfecties • verbeteren van het longvolume • het verbeteren van de rekbaarheid van longen en borstkas
Benodigdheden	<ul style="list-style-type: none"> • niet-steriele handschoenen • hoestmachine met slangensysteem, bacteriefilter en swivel • benodigdheden voor uitzuigen van de luchtwegen • reserve tracheacanule en nood tracheacanule • handbeademingsballon • saturatiemeter en -probe, indien voorgeschreven • 10 ml spuit
Werkwijze	<ol style="list-style-type: none"> 1. was of desinfecteer de handen 2. trek de niet-steriele handschoenen aan 3. informeer de zorgvrager 4. vraag en/of help de zorgvrager de gewenste houding aan te nemen 5. sluit, indien voorgeschreven, de saturatiemeter aan 6. zet de hoestmachine aan en controleer of de machine positieve en negatieve druk opbouwt 7. maak, indien aanwezig, de TrachGuard™ los 8. keuze om tijdens gebruik hoestmachine de cuff leeg te laten of te vullen is volgens voorschrift. Indien gecufft: zorg ervoor dat de cuff gevuld is 9. open de tracheacanule door:<ul style="list-style-type: none"> • de beademings slang los te maken van de tracheacanule • verwijder, spreekklep, afsluitdop, kunstneus, de gesloten binnencanule indien aanwezig 10. onderdruk het alarm van de beademingsmachine indien de

	<p>zorgvrager wordt beademd. De beademing mag niet worden uitgezet tenzij dat is afgesproken/voorgeschreven</p> <ol style="list-style-type: none"> 11. start de behandeling 12. plaats de swivel van de slang van de hoestmachine tijdens de inademing van het apparaat op de tracheacanule 13. laat de swivel op de canule staan gedurende vijf cycli (één cyclus bestaat uit een inademing, uitademing en pauze). Vijf cycli vormen één sessie. Vijf van deze sessies vormen één behandeling (tenzij anders is voorgeschreven). Wacht na iedere sessie 10-20 sec voor de volgende sessie wordt gestart. De zorgverlener telt 14. beëindig elke sessie met een inademing 15. pas, indien voorgeschreven, compressie toe tijdens elke uitademing 16. verwijder de swivel en zet de hoestmachine uit 17. zuig indien nodig de luchtwegen uit volgens HS 4 uitzuigen van de luchtwegen 18. zet, indien de zorgvrager wordt beademd en de beademingsmachine uitstaat, de beademingsmachine weer aan 19. sluit de tracheacanule door: <ul style="list-style-type: none"> • de beademingsmachine aan te sluiten • de spreekklep, afsluitdop, kunstneus aan te brengen • de gesloten binnencanule weer in te brengen in de buitencanule 20. herhaal stap 11 tot 19 in principe nog 4 keer 21. maak de trachguard^{tm} indien voorgeschreven vast 22. zet, indien aanwezig, de saturatiemeter uit 23. reinig zo nodig de swivel van de hoestmachine 24. ruim de gebruikte materialen op 25. trek de niet-steriele handschoenen uit 26. was of desinfecteer de handen
Complicaties	<ul style="list-style-type: none"> • kortademigheid als gevolg van obstructie van de bovenste luchtwegen of tracheacanule door een sputumplug uitzuigen, beademing aansluiten, vervolgens wederom sessie met de hoestmachine. Indien klachten blijven bestaan handel volgens het noodschema benauid met een tracheacanule • beschadiging van de longen als gevolg van te hoge luchtdruk (pneumothorax = klaplong) dit gevaar bestaat met name bij behandeling met de hoestmachine op een gecuffte tracheacanule. Waarschuw bij klachten van plotselinge (hevige) pijn op de borst, rug of zijde (bij zuchten), plotselinge kortademigheid

	<p>tijdens of na de behandeling met de hoestmachine direct de dienstdoende huisarts of specialist ouderengeneeskunde of 112 en bel het CTB</p> <ul style="list-style-type: none"> • hyperventilatie als gevolg van de behandeling klachten hiervan kunnen zijn: een licht gevoel in het hoofd, pijn op de borst, kortademigheid en tintelingen in de handen. Oplossing: wacht enkele minuten tot de klachten verdwenen zijn en start de behandeling opnieuw. • spierpijn de pijn treedt alleen op tijdens de behandeling en geeft aan dat de behandeling goed is uitgevoerd. Oplossing: spierpijn gaat gewoonlijk binnen enkele dagen weer voorbij.
Aandachtspunten	<ul style="list-style-type: none"> • de afgesproken cycli en sessies zijn een advies • voor een effectieve behandeling is het nodig om de hoestmachine ten minste tweemaal daags te gebruiken, tenzij anders voorgeschreven • bij verandering van slijm en meer behoefte tot gebruik van de hoestmachine, eventueel in overleg met arts een kweek afnemen • het is mogelijk om meerdere programma's met andere instellingen aan te maken in de hoestmachine. Sommige zorgvragers of zorginstellingen maken hier gebruik van. Let op om altijd het juiste programma te selecteren.